

АКТИВНА МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА – ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ

Сидорук Д.В.,

здобувач вищої освіти групи МЕНЗ/2

Миколаївський національний аграрний університет

Демографічна ситуація в Україні продовжує погіршуватися протягом останніх кількох десятиліть, і – демограми вказують на поширене явище скорочення чисельності населення. Внаслідок від'ємного природного та механічного руху населення з кожним роком зменшується. Процес старіння населення країни поглиблюється, демографічне навантаження зростає, а зниження рівня народжуваності призведе до подальшого скорочення робочої сили та трудового потенціалу країни. Це пов'язано з тим, що все матеріальне багатство країни створюється робочою силою населення, основним виробничим потенціалом трудового ресурсу.

Демографічні проблеми досліджувала низка українських вчених : О.О. Барвінський, М.О. Білинський, О.А. Грішинова, С.С. Гринкевич, З.І. Кобель, І.О. Курило, І.Г. Лаврук, Є.М. Ліванов та інші . Серед зарубіжних дослідників варто згадати Д. Брайсон, Д. Брейклі, Р. Істерлін, Ш. Гофер, Р. Фрідман, Н. Пітер [1].

В Україні міграційні процеси по-різному впливають на демографічний розвиток, участь в міжнародному поділі праці (МПП), доступ до європейських ринків, соціальну та національну безпеку. Водночас існують міграційні проблеми, що загрожують національній безпеці, пов'язані зі збройною агресією росії, нелегальною міграцією та загостренням демографічної кризи.

Недостатня увага держави до проблеми нелегальної міграції опосередковано посилює фактори ерозії держави та сприяє зміцненню антидержавних корупційних центрів.

Починаючи з 24 лютого 2022 року , багато громадян покинули Україну внаслідок збройного конфлікту . Залежно від їхньої ситуації та національного законодавства приймаючої країни , статус внутрішньо переміщених громадян України варіюється від біженців до осіб які мають право на тимчасовий захист або інші подібні схеми захисту.

У країнах Європейського Союзу (за винятком Данії), Рішенням Ради 2022/382 від 4 березня 2022 року було введено в дію Директиву Ради 2001/55 від 20 липня 2001 року про тимчасовий захист громадян України. За даними ООН , станом на середину листопада 2022 року за кордоном залишилися 7,6 мільйона громадян України (вимушених переселенців). З них близько 3 мільйонів - у Росії та Білорусі. Приблизно 4,5 мільйонів українців перебувають у країнах Європи. Найбільша кількість біженців з України, які отримали статус тимчасового захисту, проживає в Польщі приблизно 1,5 мільйона , за нею йдуть Німеччина і Чехія - приблизно 450000.

Згідно з опитуванням 87% мігрантів - це жінки з дітьми, 65%з яких працездатного віку від 18 до 59 років. Близько 70% опитаних мігрантів мають вищу освіту. Лише 17,3% опитаних біженців виїжджали за кордон з чоловіком/дружиною,тоді як 13,3% виїжджали наодинці. Більшість респондентів (59,3%) виїжджали за кордон з неповнолітніми дітьми.[2].

Незважаючи на позитивні наслідки присутності мігрантів, з міграцією пов'язані й певні виклики. Наприклад витрати українських мігрантів стали додатковим чинником високих темпів інфляції в ЄС, оскільки ціни на енергоносії значно зросли у 2022 році, зокрема більші ніж на 20% у Литві, Естонії, Латвії та Угорщині, приблизно на 18% у Чехії та Польщі і майже на 10% в євроні, досягли рекордних рівнів за останнє десятиліття.

Отже, для покращення демографічної ситуації в Україні потрібна активна імміграційна політика, яка поверне українців та привабить працівників з інших країн. Ця політика має підтримувати кількість та якість робочої сили. Демографія буде важливим елементом відбудови сильної України.

Список використаних джерел

1. Демографічна ситуація в Україні: Проблеми та шляхи їх вирішення http://rev.kpu.zp.ua/journals/2019/6_17_ukr/57.pdf

2. Міграційні загрози Національній безпеці України: Сучасні виклики, проблеми подолання <https://dse.org.ua/arhcive/25/7.pdf>

3. Вплив повномасштабної війни на міграцію українців: як масштаби переміщення оцінюють держава Україна та міжнародні організації <https://www.oporaua.org/viyna/vpliv-povnomasshtabnoyi-viini-na-migratsiiu-ukrayintsiv-iak-masshtabi-peremishchennia-otsiniuiut-derzhava-ukrayina-ta-mizhnarodni-organizatsiyi-24523>

4. Наскільки масштабною буде демографічна криза в Україні і як повернути біженців <https://texty.org.ua/fragments/109074/yakym-ye-masshtab-majbutnoyi-demohrafichnoyi-kryzy-v-ukrayini/>

Науковий керівник - Олійник Т.Г., канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств